

Inför Hjärtstartare på kommunens trygghets- och vårdboenden, svar på motion (M)

Förslag till äldrenämndens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Social- omsorgsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen bifalls.
2. Berörda nämnder ges i uppdrag att utreda möjligheten att köpa in och placera ut hjärtstartare på kommunens vård- och trygghetsboenden.

Ärende

Fredrik Lundén (M) föreslår i en motion att kommunfullmäktige ska ge berörda nämnder i uppdrag att utreda möjligheten att köpa in och placera ut hjärtstartare på kommunens vård- och trygghetsboenden. Motionen motiveras bland annat med att utplacering av hjärtstartare på vård- och trygghetsboenden ökar den upplevda tryggheten och dessutom räddar liv.

Hjärtstartare är ett verktyg som ryms inom begreppet hjärt-lungräddning. När det gäller hjärt-lungräddning i allmänhet finns det föreskrifter och riktlinjer. I de allmänna råden om hur Arbetsmiljöverkets föreskrifter om första hjälpen och krisstöd bör tillämpas anges hjärt-lungräddning som en kunskap som bör ingå. I föreskrifterna står att det på en arbetsplats med hänsyn tagen till verksamhetens art och risker, ska finnas tillräckligt antal personer tillgängliga på arbetsstället som kan ge första hjälpen samt att dessa kunskaper ska hållas aktuella.

Svenska Läkarsällskapet m fl har tagit fram etiska riktlinjer för hjärt-lungräddning där det bland annat står att personer inom kommunal hälso- och sjukvård som drabbas av hjärtstopp ska behandlas med hjärt-lungräddning såvida det inte finns dokumenterat ställningstagande till att hjärt-lungräddning inte ska utföras.

Socialstyrelsens har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om livsuppehållande behandling. Ett ställningstagande till hjärt-lungräddning ska ingå som en del i vårdplaneringen i enlighet med de etiska riktlinjer för hjärt-lungräddning som Svenska Läkarsällskapet mfl organisationer tagit fram.

Det finns inga nationella riktlinjer framtagna än och ingen vägledning hur kommuner ska förhålla sig till krav/önskemål om utplacering av hjärtstartare.

Linköpings kommun har inte antagit någon policy eller riktlinje som stöd för ställningstagande till inköp och utplacering av hjärtstartare. Hjärtstartare finns dock på flera kommunala arbetsplatser och beslut om inköp och utplacering har skett efter att frågan hanterats inom det systematiska arbetsmiljöarbetet på berörd förvaltning.

Det pågår också ett arbete för att få fram länsövergripande riktlinjer för hjärt-lungräddning och hjärtstartare.

Mot denna bakgrund föreslår social- och omsorgsförvaltningen att kommunfullmäktige bifaller motionen. Om motionen bifalls får berörda nämnder återkomma med förslag till slutligt ställningstagande och eventuell finansiering.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Inför hjärtstartare på kommunens trygghets- och vårdboenden, svar på motion (M), 2019-02-27

Bakgrund

Fredrik Lundén (M) föreslår i en motion att kommunfullmäktige ska ge berörda nämnder i uppdrag att utreda möjligheten att köpa in och placera ut hjärtstartare på kommunens vård- och trygghetsboenden.

Förslaget motiveras med att tillgången på hjärtstartare skulle öka den upplevda tryggheten och dessutom rädda liv.

Ekonomiska konsekvenser

Motionen föreslår att kommunfullmäktige ger berörda nämnder i uppdrag att undersöka möjligheten att köpa in och placera ut hjärtstartare i kommunens vård- och trygghetsboenden. Om kommunfullmäktige bifaller motionen innebär det inget ställningstagande till att hjärtstartare villkorslöst ska köpas in. Berörda nämnder måste återkomma med förslag till slutligt ställningstagande och eventuellt förslag till finansiering.

Utredning

I Arbetsmiljöverkets föreskrifter om första hjälpen och krisstöd (AFS 1999:7, 8 §) anges att det vid alla arbetsställen i tillräcklig omfattning ska finnas utrustning för första hjälpen. Utrustningen ska vara anpassad efter riskerna i verksamheten. I föreskrifterna (§ 6) anges även att det med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och de särskilda risker som finns ska finnas tillräckligt antal personer som kan ge första hjälpen tillgängliga på arbetsstället. Åtgärder ska vidtas för att kunskaper och färdigheter i första hjälpen hålls aktuella. I de allmänna råden om hur föreskrifterna bör tillämpas anges hjärt-lungräddning (HLR) som en kunskap som bör ingå.

I *Etiska riktlinjer för hjärt-lungräddning* som Svenska Läkarsällskapet har tagit fram tillsammans med Svensk sjuksköterskeförening och Svenska rådet för hjärt-lungräddning, anges att patienter inom kommunal hälso- och sjukvård vid händelse av hjärtstopp ska behandlas med HLR såvida det inte finns ett dokumenterat ställningstagande till att HLR inte ska utföras. Det är den ansvariga läkarens uppgift att, efter samråd med patienten, om detta varit möjligt, tillsammans med övriga i vårdteamet avgöra om HLR ska utföras eller inte. Ett ställningstagande till HLR ska ingå som en del av vårdplaneringen. Verksamhetschefen har det yttersta ansvaret för att se till att det finns säkra rutiner för dokumentation av ställningstaganden om HLR och att all personal har kännedom om dessa rutiner. Utformningen av rutinerna sker i samråd med den medicinskt ansvariga sjuksköterskan (MAS).

Enligt Socialstyrelsens *Föreskrifter och allmänna råd om livsuppehållande behandling* (SOSFS 2011:7, 3 kap.), ska den fasta vårdkontakten, inför ett ställningstagande till att inte inleda eller inte fortsätta livsuppehållande behandling, rådgöra med minst en annan legitimerad yrkesutövare. Den fasta vårdkontakten bör även rådgöra med andra yrkesutövare som deltar eller har deltagit i patientens vård.

Sveriges kommuner och landsting har inte tagit fram någon vägledning kring hjärtstartare i kommunal verksamhet. Linköpings kommun har inte antagit någon policy eller riktlinje som stöd för ställningstagande till inköp och utplacering av hjärtstartare. Hjärtstartare finns dock på flera kommunala arbetsplatser och beslut om inköp och utplacering har skett efter att frågan hanterats inom det systematiska arbetsmiljöarbetet på berörd förvaltning. Linköpings kommun har via Upphandlingscenter ramavtal om inköp av hjärtstartare samt om utbildningar i första hjälpen med hjärt-lungräddning.

Det pågår ett arbete för att få fram länsövergripande riktlinjer för hjärt-lungräddning och hjärtstartare.

Vid beredningen av ärendet har medicinskt ansvariga sjuksköterskor vid omsorgs- och äldreförvaltningen deltagit.

Kommunala mål

Alla människor ska ges förutsättningar att leva ett hälsosamt liv och ha en meningsfull tillvaro med inflytande över sin vardag. Den som är i behov av stöd skall få det enkelt. Stöd- vård och omsorgsinsatser ska utmärkas av trygghet, hög kvalitet och ökat självbestämmande för den enskilde samt goda arbetsvillkor för personalen.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget är till gagn för både män och kvinnor.

Kommunledningsförvaltningens helhetsbedömning

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Information eller förhandling enligt medbestämmandelagen är inte påkallat.

Kommunledningsförvaltningen

Social- och omsorgsförvaltningen

Paul Håkansson

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen